

Styrets årsberetning for Frende Livsforsikring AS

Livsforsikring i Frende Forsikring

Frende Forsikring består av morselskapet Frende Holding AS som forvalter eierskapet i de heleide datterselskapene Frende Skadeforsikring AS og Frende Livsforsikring AS. Frende Holding AS er eid av 22 frittstående sparebanker, i tillegg til tre Varig-selskaper.

Forsikringsvirksomhetene drives fra konsernets hovedkontor i finanshuset Jonsvoll i Bergen. Produktene distribueres gjennom distributørenes omfattende kontornettverk, gjennom andre selskap i frendefamilien og direkte i egne kanaler.

Frende Livsforsikring er heleid datterselskap av Frende Holding AS, og daglig leder er Elin Sture Næss.

Hovedtrekk 2023

Positivt resultat og gode kundeopplevelser

- Bestandspremie PM og gruppeliv 31.12.2023 er MNOK 668. Tilsvarende i 2022 var MNOK 616, og det utgjør en økning på 8 %
- Resultat før skatt for året ender på MNOK 7(-56), og totalresultat etter skatt er MNOK 7 (-45)
- Egenkapitalavkastning (ROE) etter skatt og utbytte var på 1,4 % (-8,1 %)
- Risikoresultat for egen regning for året er beregnet til MNOK 15 (25), og dette tilsvarer en erstatningsandel på 97,5 % (91,3 %)
- Administrasjonsresultat utgjorde MNOK -51 (-47). Kostnadsandel er 123,8 % (123,5 %)
- Finansavkastning er positiv med MNOK 83,4 (-38), som utgjør 4,3 % (-2,2 %)

Virksomheten i 2023

– styrets beretning

Frende Livsforsikring (Frende) selger forsikringer til privatmarkedet, i tillegg til næringslivsprodukter primært rettet mot små- og mellomstore bedrifter. Gode kundeopplevelser og lønnsom vekst står sentralt.

Frende er bygget med solide sparebanker som eiere. De siste årene er ti nye sparebanker kommet til, sammen med tre tidligere brannkasser i Varig. Med tilveksten er Frende nå representert i nye områder. Personlig rådgivning er noe mange opplever som en ekstra trygghet når de skal velge forsikringer for liv og helse.

Risikoresultatet er betydelig svakere enn foregående år, blant annet som følge av en oppjustering av reserver. Erstatningsandelen er på 97,5 prosent, mot 91,3 prosent i fjor. Bestandspremien hadde en økning til 668 (616) millioner kroner ved utgangen av året.

Totalresultatet ender på plussiden med syv millioner kroner før skatt, mot minus 56 millioner kroner i 2022.

Gruppeliv og livsforsikringsproduktene har bedre risikoresultat i 2023 sammenliknet med tidligere år.

For bransjen som helhet har antall forsikrede på produktet kritisk sykdom økt med nesten seks prosent fra 2022 og er nå på 556 000. Frendes bestand på 49 millioner kroner utgjør en markedsandel på 3,4 prosent. 657 000 barn er forsikret i Norge. Frendes bestand på 156 millioner kroner utgjør en markedsandel på 6,9 prosent.

Krevende samfunnsutvikling påvirker resultatet

Risikoresultatet er preget av fortsatt relativt høyt nivå på nye uføresaker både for barne- og ungdomsproduktet og voksen uførepensjon. Frende har sett

en negativ utvikling i antallet uføre i porteføljen, spesielt blant yngre forsikringstakere, som nå blir sjeldnere friskmeldt enn tidligere forventet. Det er ventet en viss normalisering, men ifølge NAV står unge som faller helt utenfor arbeidslivet i stor fare for å bli uføretrygdet. Denne utviklingen treffer barneforsikringsproduktene i selskapet. Dette medførte en oppjustering av reserver (IBNR) for uførepensjon i barne- og ungdomsforsikringen.

Selskapet er tett på den krevende samfunnsutviklingen og har satt inn tiltak for å øke lønnsomheten på sikt. Underliggende skadeprosenter viser en svak forbedring over en 12 måneders periode. Frende ønsker å holde prisen konkurransedyktig og så lav som mulig for kunden, spesielt på barneforsikring, i det som for mange er en krevende økonomisk fase, samtidig som det er usikre økonomiske tider. En rekke tester har over tid vist at uførepensjonsdekningen i barneforsikringen er Norges beste. Av det selskapet utbetaler totalt utgjør uførepensjonen størstedelen av alle utbetalingene på barneforsikring.

Frende var i 2009 først ute med elektronisk helseerklæring i forsikringsbransjen, og kundene bruker nå kun den digitale løsningen. Helsenett er tatt i bruk både i oppgjør og etablering. Dette gjør det enklere for legene å svare og kundene får raskere tilbakemelding både i helsevurderingsprosessen og i tilfeller der leger må uttale seg ved sykdom eller ulykke. Frende er også koblet på Helsenett i bedriftsmarkedet, som gir IT-sikkerhetsmessige fordeler og raskere kommunikasjon med leger

innenfor forsikringer for liv og helse. Også kjerneplattform er endret på dette området.

Flytting av forsikringer, digitalt salg og god rådgiving

De fleste forsikringer for liv og helse til personkunder er nå tilgjengelige i nettbutikken, og utviklingen er god gjennom året. Dødsrisikoproduktet øker med 65 prosent, barne- og ungdomsforsikring bra med 36 prosent, uførepensjon med 64 prosent og kritisk sykdom med 41 prosent.

Frende har en digital veiviser for oppsigelse av de samme forsikringsproduktene. Det er viktig for Frende å vite at kundene får relevant og presis informasjon og god veiledning om konsekvenser av å si opp personforsikringene sine og hvilke alternativer de har.

Nå som det er dyrtid kontakter mange forsikrings-selskapet sitt og banken sin for å snakke om hvordan de kan spare penger på forsikringene, som følge av et tøffere økonomisk klima. Mange trenger en

påminning om hvorfor personforsikring er viktig. Det er forsikringer for liv og helse som du håper du aldri skal få bruk for, men som samtidig redder økonomien for mange hvis de først trenger dem. Sammen med rådgiver kan kunden finne en best mulig løsning for sin økonomiske situasjon. Det er ofte gode muligheter for å endre litt på dekninger i en periode, fremfor å si opp.

Kompetanseløft og fornøyde kunder

Gjennom året har Frende hatt høy tilstedeværelse hos distributørene og løftet både rådgivere og ledere med salgs- og lederkunnskap. Salgsenheten har ledet an for å sikre optimal implementering og etterlevelse av kravene i EU-direktivet, IDD. For distributørene og rådgiverne gir direktivet et pålegg om totalrådgiving og behovsavdekking, og dette styrker rådgivingsplikten ytterligere. Kravene blir også møtt gjennom bransjens felles autorisasjonsordning (FinAut) med felles standard for kompetanse, etikk og kommunikasjon, videreutdanning og årlige oppdateringer. For Frende gir god rådgiving også

godt salg og kunder som er mer fornøyde og godt ivaretatt. Innføringen har skapt stort fokus hos distributørene, fra toppledelsen og hele veien gjennom organisasjonene. Resultatet har vært en betydelig økning i aktivitet og salg.

Frende har store forventninger til at rutineene blir fulgt og at det blir laget gode prosesser for internkontroll. Med regelverket følger muligheter, men også tilsynsrisiko, omdømmerisiko og økonomisk erstatningsrisiko.

Frende har noen av bransjens mest tilfredse og lojale kunder, og kan se tilbake på et år der målingene viser at kundene er fornøyde, både med servicegraden og skadebehandlingen. Selskapet har levert gode kundeopplevelser også digitalt, med en rekke nye løsninger for å møte også fremtidens frendekunde. Konsernet har flere tverrfaglige team som jobber jevnt med å forbedre de digitale kjøpsløsningene, og leverte et rekordhøyt digitalt salg i året som gikk. Samtidig blir det kontinuerlig jobbet med hvordan kundene blir møtt, både muntlig og skriftlig.

Bedriftsmarkedet – et viktig vekstområde

Innenfor bedriftsmarkedet er satsingen styrt mot små og mellomstore bedrifter, strategisk i definerte segmenter. Utviklingskapasiteten i forretningsutvikling i Frende er spisset og styrket innenfor området.

Fra juni 2023 har bedriftskundene alle produkter i ett system. Samtidig har robotprosesser bidratt til at både salg og betjening er langt lettere.

Den nye bedriftsportalen som er lansert er sentral for å sikre at kundene får gode og konkurranse-dyktige selvbetjeningsløsninger. Over 10 000 bedriftskunder har tatt den i bruk. Min bedrift gir tilgang til attester, dokumenter, skademeldinger og kundemeldinger. Det er også gjort en rekke tidsbesparende tiltak for rådgiverne, blant annet en overgang fra papirbaserte til digitale prosesser, og med fullstendig digital kjøpsløsning som gir selgerne muligheter for å beregne priser ute hos kunden.

Distributørene avsluttet 2023 med økt salgskraft og går styrket inn i 2024. Internt er det nye spesialist- og salgssenteret fulltallig ved utgangen av året, og kundesenteret for bedriftsmarkedet har hatt et travelt år, med imponerende leveranser.

Også i bedriftsmarkedet har det vært stort fokus på kompetanseheving. Distributørenes ansvar som agenter for Frende innebærer at de må ha systemer og rutiner på plass for å sikre at kundene får tilbud om forsikringsrådgivning ved salg av bankprodukter som skaper et forsikringsbehov. Også dokumentasjonskrav, rådgivingsplikt, systemtilpasninger og iverksetting er en del av opplæringen.

Frende opplever å ha et svært godt samarbeid med distributørene, inkludert Varig-selskapene, Brage Finans og bankene i Lokalbank-alliansen. Også de tre sistnevnte leverer svært godt salg.

Frende har fortsatt den gode salgsveksten, med 10 prosent gjennom året og en vekst raskere enn markedet.

Frende pensjon er levert av Nordea Liv. Salgsvekst fra måned til måned styrker kundens binding til bankene, samtidig som det skaper flere inntekter for distributørene gjennom året. Mulighetene er gode fremover, i og med at mange av eiernes kunder fortsatt har tjenestepensjonen sin hos andre.

Omsorg for kunder og trivsel på arbeidsplassen

Frende er kjent for sin omsorg og nærhet til kundene. Digitalisering frigir tid for dyktige medarbeidere som bruker hjertet i møtet med kundene. Gjennom året er medarbeiderpulsene jevnt god, og viser at kollegene trives godt sammen og på arbeid, noe som er viktig for å gjøre en god jobb. Frende har som mål å legge til rette for et inkluderende arbeidsmiljø, og rekruttere, utvikle og beholde mangfold. Dette er viktig for at Frende skal gjenspeile det samfunnet vi opererer i, bidra til like muligheter for deltakelse i arbeidslivet og bidra til økt verdiskapning. Frende er også opptatt av å løfte og utvikle kompetansen hos medarbeiderne. Øker vi kompetansen, øker vi også trivselen på arbeidsplassen, noe som til syvende og sist kommer både Frende og kundene til gode.

Klimanøytralitet og påvirkningskraft

Frende skal bidra aktivt til et godt og bærekraftig samfunn. Konsernet har vært klimanøytrale siden 2019, og skal halvere egne klimautslipp innen 2025. Frende er Klimapartnere og sertifisert Miljøfyrtårn. Dette styringssystemet blir brukt for å sette mål,

sikre involvering av leverandører, medarbeidere, ledelse og styret med flere, samt å jevnlig følge opp utvikling av definerte tiltak. Ansvarlighet og bærekraft står sentralt i kapitalforvaltningsstrategien og er integrert i alle investeringsbeslutninger.

Frende har som mål å legge til rette for et inkluderende arbeidsmiljø, og rekruttere, utvikle og beholde mangfold. Dette er viktig for at Frende skal gjenspeile det samfunnet vi opererer i, bidra til like muligheter for deltakelse i arbeidslivet og bidra til økt verdiskapning. Bærekraftstrategien ligger godt forankret i Frendes mål mot 2025 og ble ytterligere spisset i 2023. Konsernet har fyldig presentasjon av arbeidet som blir gjort egne sider på frende.no, og vi viser til konsernets felles redegjørelse i årsberetningen for Frende Holding.

Grunnleggende menneskerettigheter og skikkelige arbeidsforhold

Styret er ansvarlig for at Frende etterlever åpenhetsloven og har vedtatt policyer for de enkelte foretakene for å ivareta kravene om grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Dette er knyttet opp mot knyttet til sosial bærekraft og FNs bærekraftsmål. Aktsomhetsvurdering for konsernet gir oversikt over interne forhold i Frende, og omfatter leverandørkjeder og andre forretningspartnere. Redegjørelsen for aktsomhetsvurderingen er tilgjengelig på frende.no, under samfunnsansvar og bærekraft.

Årsregnskapet

Premieinntekter

Selskapet oppnådde MNOK 669 i brutto premieinntekter i 2023 sammenliknet med MNOK 621 i 2022. Selskapet har valgt en produkt- og markedsstrategi der fornyelse av forsikringskontraktene i utgangspunktet skjer 1. januar hvert år. Dette innebærer blant annet at inntektsført andel av nytegnede premie begrenses gjennom året til den delen av premien som er opptjent fra etableringstidspunktet og til neste hovedforfall, 1. januar. Brutto premie inntektsført i 2023 ble MNOK 635 (586) på personrisikoproduktene og MNOK 34 (35) på gruppeliv.

Erstatninger, endringer i forsikringsforpliktelser og forsikringstekniske avsetninger

Erstatningskostnadene for egen regning, i tillegg til endring i og utbetaling fra premiereserven var MNOK 422. Dette gir en skadeprosent for egen regning på 97,5 %, mot 91,3 % i 2022. Det er i 2023 foretatt oppreservering av IBNR for BUF uførepensjon, skadeprosent før oppreservering er 60 % av totalpremie.

Risikoresultatet i livvirksomheten er preget av relativt høyt nivå på nye uføresaker både for barne- og ungdomsproduktet og voksenalder uførepensjon. Det største antallet meldte saker knytter seg til uføreproduktene og barne- og ungdomsforsikring. Målt i kroner utgjør erstatninger på barne- og ungdomsforsikring og uføreprodukter 55 % (49 %) av selskapets samlede erstatningsutbetalinger, mens dødsrisikoproduktet utgjør 25 % (38 %).

Endring i premiereserven, som er nåverdien av fremtidig utbetaling av uførerente/-pensjon knyttet til innvilgede uføresaker, er MNOK 157. Tilsvarende i 2022 var MNOK 134. Livvirksomheten er preget av utvikling i uføreproduktene som gir et svakere risikoresultat sammenliknet med tidligere år. I siste halvår er det foretatt oppreservering som ytterligere reduserer risikoresultatet for barne- og ungdomsforsikringsproduktet. Risikoresultat før reservejusteringer viser en svak positiv utvikling i siste kvartal. Gruppeliv og livsforsikringsproduktene har

bedre risikoresultat i 2023 sammenliknet med tidligere år.

Inntekter fra finansielle eiendeler

Selskapets kapitalforvaltning er fokusert på diversifisering og moderat risiko. Plasseringsmidlene som utgjør totalt MNOK 2 178 er ved utgangen av 2023 fordelt på 74,4 % i renteportefølje inklusive 31,5 % i «hold til forfall» obligasjoner, 10,4 % i aksjefond og 14,6% i eiendom.

Netto inntekter fra investeringer var positiv med MNOK 83, noe som tilsvarer en avkastning på 4,3 %. Herav var gjennomsnittlig avkastning på aksjer 16,1% og 4,6 % på renter, mens avkastning på eiendom var -7,1 %. Produktsammensetningen tilsier at selskapet har begrensede rentegarantier eller finansiell risiko knyttet til kundemidler. Rentegaranti er knyttet til avsatt premiereserve på løpende uføreytelser.

Driftskostnader

Selskapets driftskostnader var MNOK 266 i 2023 (248). Kostnadsandel ender på 124 % (123 %). Kostnader i året holder seg på forventet nivå, med noe vekst knyttet til strategiske tiltak, deriblant systemprosjekter og satsing på salgsaktiviteter.

Resultat

Resultat før skattekostnad ble i 2023 positivt med MNOK 7 mot negativt resultat på MNOK -56 i 2022. Totalresultat etter skatt var MNOK 7 mot tilsvarende MNOK -45 foregående år. Selskapets risikoresultat ga et samlet overskudd på MNOK 15 (25). Ordinært administrasjonsresultatet ga et samlet underskudd på MNOK 51 (-47), mens selskapets renteresultat ble positivt med MNOK 28 (-30).

Balanse

Forvaltningskapitalen utgjorde ved årsskiftet MNOK 2 435 mot MNOK 2 071 i 2022, en økning på 18 %. Kundeporteføljen utgjør totalt MNOK 1 901 mot MNOK 1 562 i 2022. Finansielle investeringer i kollektiv og selskapsporteføljen utgjorde totalt MNOK 2 178 mot MNOK 1 852 i 2022.

Selskapets egenkapital utgjorde MNOK 551 ved utgangen av året, mot MNOK 544 ved utgangen av 2022. Dette utgjorde 23 % av forvaltningskapitalen, mot 26 % i 2022.

Selskapet har ingen gjeld, lån eller lånerammer foruten de forpliktelser som følger av selskapets drift og ordinære virksomhet.

Kontantstrøm

Selskapets kontantstrøm fra driften er MNOK 299. Overskuddslikviditet plasseres løpende til andre finansielle eiendeler. Netto likviditetsendring i 2023 er negativ med MNOK 11.

Risikoforhold

Som forsikringsselskap er Frende eksponert for en rekke finansielle risikoer. På kort sikt er de største risikoene at de økonomiske tapene selskapet dekker for kundene blir større enn ventet og risikoen for tap som en følge av uventede svingninger i finansmarkedene. Disse risikoene er styrt gjennom en disiplinert forsikringsstrategi og en moderat investeringsfilosofi.

Frende er også eksponert for en forretningsmessig risiko der hyppige endringer i markedet, regulatoriske endringer og økt konkurranse gjør det viktig at selskapet er i stand til å respondere på endringer i omgivelsene. Frende har klart seg godt i konkurransen og satser videre på gode digitale løsninger for å tilfredsstille kundenes økte forventninger. Selskapet har prosesser (ORSA-prosessen) for å vurdere alle risikoer knyttet til virksomheten, bestemme kapitalbehovet og evnen til å etterleve kapitalkravene. Resultatet av ORSA-prosessen oppsummeres i en egen ORSA-rapport.

Solvensmarginen i Frende Livsforsikring er 170 % (150 %).

Styreansvar

Det bekreftes at konsernet har styreansvarsforsikring. Forsikringen dekker ansvar for formuestap for krav fremsatt mot sikrede i forsikringsperioden som følge av en ansvarsbetingende handling eller unnlattelse hos sikrede i egenskap av daglig leder, styremedlem, medlem av ledelsen eller tilsvarende styreorgan i konsernet. Forsikringen dekker ikke skade på personer eller eiendeler. Forsikringsavtalens hovedforfall er 1. juni og løper i 12 måneder.

Styrets vurdering

Resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter gir etter styrets oppfatning fyllestgjørende informasjon om virksomheten i selskapet i 2023, og om selskapets stilling ved årsskiftet. I samsvar med regnskapslovens § 3-3 bekrefter styret at forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og dette legges til grunn ved avleggelse av årsregnskapet. Det er ikke inntruffet hendelser etter regnskapsårets avslutning som er av vesentlig betydning for vurdering av selskapets resultater eller stilling.

Personalforhold og arbeidsmiljø

Selskapet har etter styrets vurdering, gjennom den organisasjonen som nå er etablert, de beste forutsetninger for å lykkes i å realisere selskapets forretningsmessige mål.

Selskapet hadde 56 ansatte ved utgangen av 2023, mot 54 ved utgangen av 2022. Arbeidsmiljøet anses som godt. I konsernet er det i 2023 registrert et sykefravær på 5,8 %, mot 5,5 % i 2022. Herav utgjør 3,5 % langtidsfravær. Sykefraværet er fordelt med 4,7 % på menn og 7,8 % for kvinner. Det er ikke registrert skader eller ulykker i Frende.

Konsernets virksomhet forurenser ikke det ytre miljø ut over det som er normalt for aktiviteten konsernet driver.

Mangfold, likestilling og inkludering

Frende har som mål å legge til rette for et inkluderende arbeidsmiljø, og rekruttere, utvikle og styrke mangfoldet. Frende konsernet har felles rekrutterings- og personalpolicy i alle selskaper. Det vises til årsberetning Frende Holding AS for redegjørelse.

Tiltak mot økonomisk kriminalitet

Som en del av finansnæringens samfunnsoppdrag foretar vi løpende kartlegging av risikoer og har risikoreduserende tiltak for å hindre at Frende benyttes til økonomisk kriminalitet, som hvitvasking og terrorfinansiering. Frende har etablert gode rutiner og prosesser for arbeidet med anti-hvitvasking (AML). Alle i Frende har gjennomført en fornyet opplæring innen hvitvasking i løpet av 2023. Det økte fokuset har resultert i en økning i antall saker som er meldt til Økokrim.

Styret og ledelse

Styret består av styreleder, en representant fra aksjonærene, et eksternt styremedlem og en representant valgt av og blant de ansatte. Ledergruppen består av åtte medlemmer som møtes regelmessig.

Framtidsutsikter

Det er alltid betydelig usikkerhet knyttet til vurderinger av fremtidige forhold, men styret mener selskapet har skapt et godt fundament for fortsatt lønnsom vekst. Distribusjonen til eierbankenes kunder har vært vellykket, med et fortsatt potensiale for ytterligere vekst innen livsforsikring.

Risikoresultatet i livselskapet er fortsatt ikke tilfredsstillende, og det er satt inn tiltak som forventes å styrke lønnsomheten på sikt. Underliggende skadepresenter viser en svak forbedring over en 12 måneders periode. I løpet av 2023 er det satset på tiltak som forventer å gi distribusjonen ytterligere salgskraft både gjennom digitalt salg og i distribusjonsnettverket.

Bankene bak Frende Forsikring har kunngjort at de styrker sitt samarbeid, styrker utviklingskapasitet, og øker satsingen på eksisterende og nye produkt-selskaper gjennom Frendegruppen. Dette viser en betydelig vilje og evne til å satse videre på Frende Forsikring. Styret mener dette vil bidra positivt til utviklingen til Frende.

Takk til samarbeidspartnere, tillitsvalgte og medarbeidere

Styret vil takke selskapets medarbeidere, samarbeidspartnere og tillitsvalgte, og eierne og distributørene spesielt, for godt samarbeid. Innsatsviljen har gitt inspirasjon som selskapet håper kan videreføres inn i kommende år.

Disponering av årets resultat

Styret i Frende foreslår at årets overskudd på MNOK 7,4 blir disponert slik:

Overført fra annen egenkapital: MNOK 7,4

Det overføres MNOK 15,2 fra risikoutjevningssfond for inndekning av risikounderskudd.

Selskapet hadde ved årsskiftet MNOK 313,9 i fri egenkapital.

Vegar Styve
styreleder

Heidi Nag Flikka
nestleder

Stian Osa
ansattvalgt

Kjersti Nordheim

Elin Sture Næss
daglig leder

Bergen, 4. april 2024
Årsberetningen er signert elektronisk

Resultatregnskap

Resultatregnskap		Frende Livsforsikring	
Beløp i tusen	Noter	2023	2022
Teknisk regnskap for livsforsikring			
Premieinntekter			
Forfalt premie, brutto	1,2	669 496	620 599
- Avgitte gjenforsikringspremier		-33 084	-30 948
Sum premieinntekter for egen regning		636 412	589 651
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
Renteinntekter		33 536	20 692
Verdiendring på investeringer		19 074	-64 243
Realisert gevinst og tap på investeringer		16 961	13 329
Rente leieforpliktelse		-2 011	-
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	1,2,8,9,10	67 560	-30 221
Erstatninger			
Utbetalte erstatninger			
Brutto		167 435	159 462
- Gjenforsikringsandel av utbetalte erstatninger	16	-15 500	-9 520
Sum erstatninger	1,2	151 935	149 943
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelseskontraktfastsatte forpliktelser			
Endring i premiereserve		157 126	133 852
Fra (til) premiereserve, brutto	18		
Endring gjenforsikringsandel av premiereserven		-16 566	-6 769
Endring i erstatningsavsetninger			
Brutto	18	143 149	100 973
- Endring av gjenfors.andel av erstatningsavsetninger	18	-13 851	-14 132
Endring i kursreguleringsfond		300	-
Endring tilleggsavsetning		23 795	-4 598
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	1,2	293 953	209 326
Forsikringsrelaterte driftskostnader			
Salgskostnader	3	116 974	108 814
Forsikringsrelaterte adm. kostnader	3,5,7,13	149 969	139 682
- Gjenforsikringsprovisjoner og gevinstandeler	3	-589	
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	1,2	266 355	248 496
Resultat av teknisk regnskap		-8 270	-48 335
Ikke teknisk regnskap for livsforsikring			
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
Renteinntekter		7 559	5 401
Verdiendring på investeringer		4 299	-16 770
Realisert gevinst og tap investeringer		3 823	3 480
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	1,2,8,9	15 681	-7 889
Resultat av ikke-teknisk regnskap	1,2	15 681	-7 889
Resultat før skattekostnad		7 411	-56 224
Skattekostnad	6	292	-10 760
Resultat før andre resultatkomponenter		7 119	-45 463
Andre resultatkomponenter			
Aktuarielle gevinster og tap på pensjonsytelser		462	513
Skatt på andre resultatkomponenter		-116	-128
TOTALRESULTAT		7 465	-45 079

Balanse

Frende Livsforsikring			
Beløp i tusen	Noter	31.12.23	31.12.22
EIENDELER			
Eiendeler i selskapsporteføljen			
Immaterielle eiendeler			
Andre immaterielle eiendeler	13	23 760	24 785
Sum immaterielle eiendeler		23 760	24 785
Investeringer			
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Investeringer som holdes til forfall	9,10,11	126 241	114 059
Finansielle eiendeler til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	9,10,11	41 477	41 532
Renteplasseringer	9,10,11	171 988	166 234
Eiendomsfond	9,10,11	58 577	59 763
Plasseringsmidler bank	9,10,11	2 393	1 736
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi		274 435	269 266
Sum investeringer		400 675	383 325
Fordringer			
Fordringer i forbindelse med direkte forsikring		664	5 558
Fordringer i forbindelse med gjenforsikringsforretninger	20	18 970	19 169
Fordring på konsernselskap	12	28 500	28 500
Andre fordringer			
Sum fordringer		48 134	53 227
Andre eiendeler			
Anlegg og utstyr	13	4 485	1 221
Eiendom	13	3 141	3 131
Leierettighet	8	25 139	-
Kasse, bank	4	25 806	41 529
Sum andre eiendeler		58 572	45 881
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		2 982	2 641
Sum eiendeler i selskapsporteføljen		534 123	509 858
Eiendeler i kundeporteføljen			
Investeringer			
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Investeringer som holdes til forfall	9,10,11	560 086	436 934
Finansielle eiendeler til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	9,10,11	184 020	159 102
Renteplasseringer	9,10,11	763 051	636 808
Eiendomsfond	9,10,11	259 884	228 938
Plasseringsmidler bank	9,10,11	10 616	6 651
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi		1 217 572	1 031 498
Sum investeringer		1 777 658	1 468 432
Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelser i kollektivporteføljen			
Gj. forsikringsandel av erstatningsavsetning i kollektivporteføljen	18	123 481	93 208
Sum eiendeler i kundeporteføljene		2 901 139	2 071 497

Balanse

Balanse fortsetter		Frende Livsforsikring	
Beløp i tusen	Noter	31.12.2023	31.12.2022
EGENKAPITAL OG GJELD			
Innskutt egenkapital			
Selskapskapital			
Aksjekapital (1.750.000 aksjer pål. 100,-)	14	175 000	175 000
Overkursfond		-	-
Annen innskutt egenkapital		46 250	46 250
Sum innskutt egenkapital		221 250	221 250
Opptjent egenkapital			
Fond			
Risikoutjevningfond		11 132	26 336
Garantiavsetning		4 800	4 400
Annen opptjent egenkapital		313 861	291 592
Sum opptjent egenkapital		329 793	322 327
Sum egenkapital	15,17	551 043	543 577
Forsikringsforpliktelse i livsforsikring - kontraktsfastsatte forpliktelser			
Premiereserve	18	863 015	705 829
Tilleggsavsetning	18	23 857	62
Kursreguleringsfond		300	-
Andre tekniske avsetninger	18	879 354	736 206
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring - kontraktsfastsatte		1 766 526	1 442 096
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	7	8 901	8 423
Forpliktelser ved skatt			
Forpliktelser ved periodeskatt	6		
Forpliktelser ved utsatt skatt	6	645	237
Sum avsetning for forpliktelser		9 546	8 660
Forpliktelser			
Gjeld i forbindelse med direkte forsikring			
Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring	21	31 896	29 825
Gjeld til konsernselskap		4 923	4 174
Andre forpliktelser	19	20 235	16 198
Leieforpliktelse	8	25 882	-
Sum forpliktelser		82 936	50 196
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter			
Andre påløpte kostnader og ikke mottatte inntekter	20,22	25 205	26 967
Sum egenkapital og forpliktelser		2 435 257	2 071 497

Vegar Styve
styreleder

Heidi Nag Flikka
nestleder

Stian Osa
ansattvalgt

Kjersti Nordheim

Elin Sture Næss
daglig leder

Bergen, 4. april 2024
Årsregnskapet er signert elektronisk

Endring i egenkapital

Beløp i tusen	Aksjekapital	Annen innskutt egenkapital	Risiko-utjevningfond	Avsetning til garantiordningen	Opptjent egenkapital	Sum
Egenkapital pr 01.01.22	175 000	35 000	44 460	4 200	318 747	577 407
Annen innskutt egenkapital		11 250				11 250
Risikoutjevningfond årets endring			-18 123		18 123	-
Garantiavsetning				200	-200	
Årets resultat					-45 463	-45 463
Andre resultatkomponenter					385	385
Avgitt konsernbidrag					-	-
Utbytte					-	-
Egenkapital pr. 31.12.22	175 000	46 250	26 336	4 400	291 592	543 578
Egenkapital pr 01.01.2023	175 000	46 250	26 336	4 400	291 592	543 578
Risikoutjevningfond årets endring			-15 204		15 204	-
Garantiavsetning				400	-400	-
Årets resultat					7 119	7 119
Andre resultatkomponenter					347	347
Egenkapital pr. 31.12.23	175 000	46 250	11 131	4 800	313 861	551 043

Kontantstrøm

Kontantstrømoppstilling

Beløp i 1000	31.12.23	31.12.22
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		
Netto innbetalt til premier	674 390	615 926
Netto kontantstrøm reassuranse	-15 313	-22 351
Provisjonsinntekter/andre inntekter	589	-
Bankrenter/ renter rentepapirer	1 607	901
Realisert gevinst	58 791	16 589
Andre inntekter	-	-
Utbetalte erstatninger	167 435	159 427
Betalt skatt	-520	24 541
Forsikringsrelaterte driftskostnader	254 248	238 806
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	298 900	188 290
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
Investert i Fondsandeler	297 100	164 378
Netto investert i driftsmidler	1 166	1 026
Netto investert i immaterielle eiendeler	11 735	11 869
	-310 002	-177 272
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Utbetaling av utbytte	-	-
	-	-
Netto likviditetsendring	-11 101	11 019
Likviditetsbeholdning 01.01	49 917	38 898
Likviditetsbeholdning 31.12	38 816	49 917

Kontantstrømanalyse viser endring i innstående på bank drift og plasseringskonti i 2023.

Regnskapsprinsipper

Regnskapet for Frende Livsforsikring AS er avlagt i samsvar med Lov om årsregnskap og Forskrift om årsregnskap for livsforsikringsforetak, samt gjeldende regnskapsstandarder.

Det er utarbeidet sammenlikningstall i notene i den grad sammenlignbare tall er tilgjengelig og det anses hensiktsmessig.

Endring i regnskapsprinsipper/ omarbeiding sammenlikningstall

Fra 1. januar 2023 er IFRS 9 Finansielle instrumenter gjeldende for Frende Livsforsikring. Standarden inneholder nye regler for klassifisering og måling av finansielle eiendeler. Basert på vurdering av porteføljen og forretningsmodellen for porteføljen er vår vurdering at overgang til IFRS 9 ikke har medført vesentlige endringer i regnskapsprinsipper og det er ikke utarbeidet sammenlikningstall.

IFRS 16 Leiekontrakter er implementert i med virkning fra 1.1.2023. Standarden har betydning for selskapet ved at leie av kontorlokaler i Jonsvoll er innregnet som brukseiendel med tilhørende leieforpliktelse. Det er ikke utarbeidet sammenlikningstall.

Innregning av inntekter og kostnader

Grunnleggende regnskapsprinsipper legges til grunn slik at inntekter resultatføres når de er opptjent, og utgifter kostnadsføres i samme periode som tilhørende inntekt. Beste estimat legges til grunn ved usikkerhet, basert på tilgjengelig informasjon ved balansetidspunktet.

Premieinntekter

Forfalt brutto premie omfatter all premie for forsikringsavtaler med påbegynt forsikringsperiode før regnskapsårets avslutning. Periodisering av opptjent premie ivaretas ved avsetning til premiereserve i forsikringsfondet.

Avgitt gjenforsikringspremie omfatter reassurandørens andel av netto risikoelement i forsikrings-

premien. Gjenforsikringspremien periodiseres i samme forhold som opptjent brutto premie.

Erstatningskostnader

Erstatningskostnader omfatter erstatningsbeløp på risikodekningene som er betalt til forsikringstaker i regnskapsperioden, i tillegg til endring i avsetning for meldte ikke oppgjorte skader (RBNS) og inntrufne, men ikke meldte skader (IBNR).

Gjenforsikringsandel av utbetalte erstatninger og av erstatningsavsetninger omfatter reassurandørs andel.

Finansielle eiendeler

Finansielle instrumenter innregnes og måles i samsvar med IFRS 9.

Førstegangsmåling

Finansielle eiendeler innregnes i balansen når selskapet blir part i instrumentets kontraktmessige betingelser. Alminnelige kjøp og salg av finansielle instrumenter er regnskapsført på transaksjonsdagen. Alle finansielle instrumenter som ikke inngår i kategorien til virkelig verdi over resultatet, innregnes første gang til virkelig verdi med tillegg av de transaksjonsutgiftene som er direkte henførbare til anskaffelsen eller utstedelsen av den finansielle eiendelen. Finansielle instrumenter i kategorien virkelig verdi med verdiendringer over resultatet innregnes uten hensyn til transaksjonskostnader.

Finansielle eiendeler fra regnes når de kontraktmessige rettene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all, eller tilnærmet all, risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Etterfølgende måling

Frende Skadeforsikring AS har finansielle eiendeler, og disse er klassifiserte i en av følgende målekategorier etter IFRS 9; amortisert kost eller virkelig verdi med verdiendring over resultat.

Amortisert kost En finansiell eiendel skal måles til amortisert kost iht IFRS 9 dersom begge følgende betingelser er oppfylt:

- a. Den finansielle eiendelen innehas i en virksomhetsmodell hvis formål er å holde finansielle eiendeler for å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer.
- b. Kontraktsvilkårene for den finansielle eiendelen fører på bestemte tidspunkter til kontantstrømmer som utelukkende er betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol.

Holde til forfall porteføljen til Frende består utelukkende av obligasjoner der man mottar renter og tilbakebetaling på hovedstolen. Selskapet har en virksomhetsmodell hvor formålet er å oppnå konsistent avkastning og holde obligasjonene til forfall. Etter førstegangsinnregning måles investeringer i kategoriene utlån og fordringer og finansielle forpliktelser som ikke måles til virkelig verdi til amortisert kost ved hjelp av effektiv rentes metode. Ved beregning av effektiv rente estimeres fremtidige kontantstrømmer, og alle kontraktsmessige vilkår ved det finansielle instrumentet tas i betraktning. Honorarer betalt eller mottatt mellom partene i kontrakten og transaksjonskostnader som kan henføres direkte til transaksjonen, inngår som en komponent ved fastsettelsen av den effektive renten.

Verdifall

Selskapet beregner tapsavsetning for forventet kredittap etter den generelle metoden. Det beregnes 12 måneders forventet tap ved innregning og etterfølgende beregninger dersom kreditrisiko ikke har økt vesentlig. Dersom forventet tap er ubetydelig er det ikke innregnet i regnskapet.

Til virkelig verdi over resultatet

Et finansielt instrument klassifiseres som til virkelig verdi over resultatet dersom det ved førstegangsinnregning er øremerket til dette, eller holdes for omsetning. Selskapet har en investeringsportefølje som er øremerket til virkelig verdi ved førstegangsinnregning, og som løpende styres og måles til virkelig verdi. Dette er i tråd med styrets godkjente risiko- og investeringsstrategi og informasjon basert på virkelig verdi rapporteres regelmessig til ledelsen og styret.

Instrumentene måles til virkelig verdi, og endringer i verdien innregnes i resultatet.

Virkelig verdi

Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan omsettes for eller en forpliktelse gjøres opp med i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte, frivillige parter. For finansielle eiendeler som er notert på børs eller annen regulert markedsplass, settes virkelig verdi til kjøpskurs siste handelsdag frem til og med balansedagen. For en eiendel som skal avhendes, eller en forpliktelse som innehas, settes virkelig verdi til salgskurs.

Finansielle instrumenter innregnet til virkelig verdi i Frende Livsforsikring AS er i det alt vesentlige instrumenter som er notert i et aktivt marked.

IT systemer og programvare

Kjøpt programvare er balanseført til anskaffelseskost inkludert direkte eksterne kostnader for å ta programvaren i bruk. Kjøpt programvare tilpasset virksomheten er klassifisert som immateriell eiendel. Balanseført IT system avskrives fra ferdigstillesdato lineært over antatt økonomisk levetid. Om virkelig verdi av eiendelen faller under bokført verdi og verdifallet ikke forventes å være forbigående, nedskrives driftsmidlet tilsvarende verdifallet. Nedskrivning reverseres om grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede. Vurdering av systemene er gjort mot endringer i økonomiske, teknologiske, og interne rammebetingelser som tilsier at verdi ikke lenger er til stede.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er klassifisert som andre eiendeler i balansen. Driftsmidlene er vurdert til anskaffelseskost og avskrives lineært over antatt økonomisk levetid. Om virkelig verdi av et driftsmiddel faller under bokført verdi og verdifallet ikke forventes å være forbigående, nedskrives driftsmidlet tilsvarende verdifallet. Nedskrivning reverseres om grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Eierbenyttet eiendom

Selskapet eier en fritidseiendom på Geilo som brukes som firmahytte. Eiendommen er innregnet og måles i samsvar med verdireguleringsmodellen i

IAS 16. Eiendommen er balanseført til anskaffelseskost og avskrives over forventet levetid.

Forsikringsmessige avsetninger

Premiereserve beregnes i samsvar med Forsikringsvirksomhetsloven. Premiereserve utgjør kontantverdien av selskapets forsikringsforpliktelser i henhold til de enkelte forsikringsavtaler. Dette tilsvarer summen av de beløp som er ført på forsikringstakernes konti, samt avsatte premiereserver (ikke opptjent premie) på rene risikodekninger. Erstatningsavsetning er avsetning relatert til skadetilfeller som er inntruffet før balansedagen, men ikke ferdig oppgjort. Dette inkluderer både meldte skader (RBNS) og skader som er inntruffet, men ikke meldt (IBNR). Erstatningsavsetning skal bare inneholde midler som ville kommet til utbetaling i regnskapsåret dersom erstatningstilfellet var ferdigbehandlet. Erstatningsavsetning på skadelaterte produkter er inklusive avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader.

Kursreguleringsfond

Kursreguleringsfondet er definert i norsk forsikringslovgivning, og er knyttet til premiereserven sin andel av kollektivporteføljen som et ufordelt, felles kundefond.

Kursreguleringsfondet tilsvarer urealiserte gevinster på finansielle eiendeler knyttet til premiereserven sin andel av den kollektive porteføljen.

Tilleggsavsetning

Tilleggsavsetning er tildelt avtaler kundeavtaler med premiereserve, og kan anvendes til å dekke avkastningsunderskudd basert på avkastning på premiereserven sin andel av kollektiv porteføljen i intervallet null opp til beregningsrenten. En eventuell negativ finansavkastning må dekkes av foretakets egenkapital.

Øvrig avsetning omfatter administrasjonsavsetning.

Forskjell mellom verdsettelse for solvensformål og verdsettelse i årsregnskapet

I Solvens II kreves at eiendeler og forpliktelser verdsettes til markedsverdi. Det innebærer at både eiendeler og forpliktelser skal settes til det beløpet

man må betale for å overføre forpliktelsene til en annen selvstendig og uavhengig aktør.

På eiendelssiden har dette betydning for følgende poster

- immaterielle eiendeler
- obligasjoner som føres til amortisert kost
- avsetningen til garantiordningen
- størrelsen på reassurandørenes andel av forsikringstekniske avsetninger

Forsikringsforpliktelser i Solvens II-balansen er beregnet til beste estimat av premie- og erstatningsavsetning, i tillegg til risikomargin som reflekterer tredjeparts kapitalkostnader ved å overta disse forpliktelsene. Beste estimat på erstatningsforpliktelse er neddiskontert kontantstrøm over forpliktelses levetid, mens beste estimat av premieavsetningen er definert som nåverdien av ikke inntrufne skader, omkostninger og fremtidige premier knyttet til løpende forsikringsavtaler.

Annen opptjent egenkapital

Risikoutjevningfondet i livsforsikring kan bare benyttes til å styrke avsetningen til premiereserve som gjelder risiko knyttet til person. Risikoutjevningfondet i balansen tilsvarer halvparten av årets samlede overskudd på risikoresultat frigjort ved reaktivering. Risikoutjevningfondet er balanseført brutto.

Pensjoner

Selskapet har innskuddspensjon for alle ansatte. Premie kostnadsføres løpende, og selskapet har ingen forpliktelse utover kostnadsført beløp. I tillegg har selskapet pensjonsforpliktelse overfor enkelte arbeidstakere via en usikret driftsordning. Pensjonsforpliktelse knyttet til disse ordningene er beregnet i samsvar med IAS19R, ved at nåverdi av beregnede forpliktelser er beregnet med utgangspunkt i tid i ordningen, forventet lønnsvekst og årlig regulering av pensjonsutbetalingene. Diskonteringsrente ved beregning av nåverdien er i samsvar med oppdaterte økonomiske forutsetninger. Endringer i forpliktelsen som skyldes endringer og avvik mot beregningsforutsetningene (estimatavvik) bokføres over resultatet under andre resultat-

komponenter. Periodens netto pensjonskostnad består av årets påløpte pensjonsrettigheter, rentekostnader på pensjonsforpliktelsene samt justering for eventuelle planendringer.

Skatt

Resultatført skattekostnad består av betalbar skatt og årets endring i utsatt skatt. Utsatt skatt beregnes med 25 % av midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reverseres i samme periode er utlignet og nettoført. Utsatt skattefordel er balanseført ut ifra forventning om skattepliktig inntekt gjennom inntjening i fremtidige år.

Bruk av estimater

Utarbeidelse av regnskapet i samsvar med årsregnskapsforskriften for forsikringsselskaper, og bruk av gjeldende regnskapsprinsipper innebærer at ledelsen må foreta vurderinger, utarbeide estimater og anvende forutsetninger som påvirker balanseført verdi av eiendeler og forpliktelser. Estimaterne baseres på historiske data, vurdering av egen portefølje, forventninger til fremtiden og andre faktorer som er vurdert å være forsvarlig basert på underliggende forhold. Estimater og tilhørende forutsetninger blir gjennomgått regelmessig. Endringer i estimater innregnes i den perioden estimatene endres. Det vil naturlig være usikkerhet knyttet til slike estimater og endring i forutsetninger vil medføre endring i estimater påfølgende regnskapsår.

Forsikringstekniske avsetninger

Den vesentligste risiko er knyttet til hendelsene dødsfall og uførhet. Det vil videre være risiko til fastsettelse av estimater både for meldte skader (RBNS) og ikke meldte skader (IBNR).

Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

Ved indikasjon på verdifall foretas det nedskrivningstest for å kontrollere om bokført verdi for driftsmidler og immaterielle eiendeler er til stede.

Noter til årsregnskapet

Note 1: Resultat i livsforsikring

Beløp i 1000

	Individuell kapitalforsikring	Gruppetilvaks forsikring	Individuell rente- og pensjonsforsikring	Ulykkesforsikring	Andre skadebransjer	Sum 2023	Sum 2022
Premieinntekter							
Forfalt premie , brutto	253 687	34 137	267 677	10 396	103 599	669 496	620 599
- Avgitte gjenforsikringspremier	-5 023	-59	-13 010	-1 055	-13 938	-33 084	-30 948
Sum premieinntekter for egen regning	248 664	34 078	254 667	9 341	89 662	636 412	589 651
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen							
Renteinntekter	1 677	1 044	26 937	571	3 307	33 536	20 692
Verdiendring på investeringer	425	265	17 402	145	838	19 074	-64 243
Realisert gevinst og tap på investeringer	1 570	978	10 783	535	3 096	16 961	13 329
Rente leieforpliktelse	-206	-128	-1 200	-70	-407	-2 011	-
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	3 466	2 158	53 922	1 180	6 833	67 560	-30 222
Erstatninger							
Utbetalte erstatninger, brutto	50 741	14 388	54 069	3 644	44 593	167 435	159 462
- Gjenforsikringsandel av utbetalte erstatninger	-1 223	-584	-2 106	-541	-11 046	-15 500	-9 520
Sum erstatninger	49 517	13 804	51 963	3 104	33 547	151 935	149 943
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse-kontraktfastsatte forpliktelse							
Endring premiereserve, brutto	-	-	157 126	-	-	157 126	133 852
Endring gjenforsikringsandel av premiereserven	-	-	-16 566	-	-	-16 566	-6 769
Endringer i erstatningsavsetninger, brutto	16 668	-2 232	133 372	-276	-4 384	143 149	100 973
- Endring av gjenfors.andel av erstatningsavsetninger	-215	1 458	-17 907	92	2 721	-13 851	-14 132
Endring kursreguleringsfond	-	-	300	-	-	300	-
Endring tilleggsavsetning	-	-	23 795	-	-	23 795	-4 598
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse	16 453	-774	280 120	-184	-1 663	293 953	209 326
Forsikringsrelaterte driftskostnader							
Salgskostnader	44 789	2 778	49 335	1 765	18 308	116 974	108 814
Forsikringsrelaterte adm. Kostnader	49 098	20 800	57 289	2 129	20 653	149 969	139 682
- Gjenforsikringsprovisjoner og gevinstandeler	-7	-	-340	-28	-213	-589	-
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	93 880	23 578	106 284	3 866	38 747	266 355	248 496
Resultat av teknisk regnskap	92 280	-371	-129 778	3 735	25 863	-8 270	-48 335
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen							
Renteinntekter	2 877	386	3 008	124	1 164	7 559	5 401
Verdiendring på investeringer	1 636	219	1 711	70	662	4 299	-16 770
Realisert gevinst og tap på investeringer	1 455	195	1 522	63	589	3 823	3 480
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	5 969	800	6 241	257	2 414	15 681	-7 889
Andre inntekter/kostnader	-	-	-	-	-	-	-
Resultat før skattekostnad	98 248	429	-123 537	3 992	28 278	7 410	-56 224
Skattekostnad	3 873	17	-4 870	157	1 115	292	-10 760
Resultat før andre resultatkomponenter	102 121	412	-118 667	3 835	27 163	7 119	-45 464
Andre resultatkomponenter							
Aktuarielle gevinster og tap på pensjonsytelser	176	24	184	8	71	462	513
Skatt på andre resultatkomponenter	-44	-6	-46	-2	-18	-116	-128
TOTALRESULTAT	102 253	430	-118 529	3 840	27 216	7 465	-45 079

Note 2: Resultatanalyse

Beløp i 1000

	Individuell kapitalforsikring	Gruppelivs forsikring	Individuell rente- og pensjonsforsikring	Ulykkesforsikring	Andre skadebransjer	Sum 2023	Sum 2022
Finansinntekter & andre inntekter	3 466	2 158	53 922	1 180	6 833	67 560	-30 221
Garantert rente			-15 506			-15 506	
Avsatt til tilleggsavsetning			-23 795			-23 795	
Avsatt til kursreguleringsfond			-300			-300	
Renteresultat	3 466	2 158	14 321	1 180	6 833	27 959	-30 221
Risikopremie	166 857	27 361	184 677	6 733	68 796	454 425	419 346
Erstatninger	67 409	12 156	329 061	3 369	40 209	452 203	394 287
Netto gjenforsikring	3 584	933	-23 569	607	5 613	-12 832	528
Risikoresultat	95 864	14 273	-120 815	2 757	22 974	15 054	24 531
Administrasjonspremie netto	86 829	6 776	83 000	3 664	34 803	215 072	201 253
Andre inntekter						-	-
Driftskostnader	93 880	23 578	106 284	3 866	38 747	266 355	248 496
Administrasjonsresultat	-7 051	-16 802	-23 284	-202	-3 944	-51 284	-47 243
Teknisk resultat	92 280	-371	-129 778	3 735	25 863	-8 270	-77 464

2023 Tilgang / avgang

	Dekninger	Avtaler	Dekninger	Dekninger	Dekninger
Antall i tilgang	15 682	-	4 714	-	6 612
Antall i avgang	12 803	48	3 834	82	3 908
Nytegnet premie pr bransje	29 657	-1 314	15 743	-75	8 169

2022 Tilgang / avgang

	Dekninger	Avtaler	Dekninger	Dekninger	Dekninger
Antall i tilgang	17 097	180	4 420	-	6 109
Antall i avgang	13 632	-	4 197	113	3 544
Nytegnet premie pr bransje	35 053	1 936	13 086	-115	5 485

Note 3: Spesifikasjon av forsikringsrelaterte driftskostnader

Beløp i 1000

Salgskostnader	Note	31.12.23	31.12.22
Provisjoner		108 669	100 442
Øvrig salgskostnad		4 704	3 501
Reklame og merkeknader		3 601	4 871
		116 974	108 814
Forsikringsrelaterte driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	5,7	77 350	77 193
Lokalkostnader		2 575	7 195
IT kostnader		30 410	25 352
Honorarer og leide tjenester		14 847	12 394
Diverse kontorkostnader		10 545	9 217
Avskrivning leierettighet		3 591	
Avskrivninger	12	10 651	8 331
		149 969	139 682
Gjenforsikringsprovisjon og gevinstandel		-589	
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader			
		266 355	248 496
Provisjon omfatter kun provisjon til eksternt distribusjonskorps.		=	
Antall ansatte ved årsskiftet		56	54
Antall årsverk ved årsskiftet		91	81
Gjennomsnitt antall årsverk i året		86	86
<u>Godtgjørelse til revisor (inkl. mva)</u>			
Lovpålagt revisjon		1 096	701
Skatterådgivning		-	-
Andre tjenester utenfor revisjonen		-	-
		1 096	701

Note 4: Bundne midler

Pr 31.12.23 hadde selskapet kr. 2 355' i bankinnskudd skattetrekk.

Note 5: Lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte

Beløp i 1000

Selskapsledelse	Lønn	Opptjente pensjonsrettigheter- innbetalt innskuddspensjon	Bonus	Andre godtgjørelser
Konsernsjef (formelt ansatt i Frende Holding)	2 758	1 410	175	280
Andre ledende ansatte				
Konserndirektør salg og marked**	1 788	508	121	246
Direktør etablering og forvaltning**	1 595	408	107	245
Konserndirektør produkt og IT*	1 930	562	125	252
Finansdirektør*	1 595	353	111	235
Oppgjørskonsulent*	1 538	329	101	258
Juridisk direktør/ HR- direktør**	1 478	310	99	235

* Formelt ansatt i Frende Skade

**Formelt ansatt i Frende Liv

Frende Skadeforsikring og Frende Livsforsikring (Frende Forsikring) har felles ledergruppe. Konsernsjef er formelt ansatt i Frende Holding. Vedrørende pensjonsytelser vises til note 7.

Konsernsjef og overnevnte ledende ansatte har avtale om 12 måneders etterlønn ut over oppsigelsestiden på 6 måneder ved oppsigelse fra selskapets side.

	Honorar mottatt fra selskapet	Honorar mottatt i morselskap	Honorar mottatt i søsterselskap
Styret			
Vegar Styve, styrets leder	24		24
Heidi Nag Flikka	19	188	
Kjersti Norheim	39		
Stian Osa (ansattrepresentant)	19	188	

Det er ikke gitt lån, forskuddsbetalinger eller sikkerhetsstillelser til ledende ansatte fra Frende Livsforsikring AS eller andre selskaper i konsernet.

Medlemmer av konsernets Risiko og Revisjonsutvalg har mottatt 27,35 (i tusen kroner) i honorar i 2023.

Medlemmer har i 2023 vært Jan Erik Kjerpeseth, Geir Bergskaug og Heidi Nag Flikka.

Note 6: Skattekostnad

Beløp i 1000	31/12/23	31/12/22	
Årets skattekostnad fordeler seg på:			
Betalbar skatt i balansen	0	-3 750	
For mye/ for lite avsatt skatt tidligere år	-	1 927	
Sum betalbar skatt	0	-1 823	
Endring utsatt skatt/ utsatt skattefordel	408	-8 809	
Sum skattekostnad	408	-10 632	
Beregning av årets skattegrunnlag:			
Totalresultat før skatt	7 873	-55 711	
Permanente forskjeller:			
Realisert/ urealisert under fritaksmetoden	-6 242	5 474	
Endring midlertidige forskjeller	-1 631	35 236	
Grunnlag betalbar skatt i resultatregnskapet	0	-15 000	
Mottatt konsernbidrag direkte balanseført	-	15 000	
Skattepliktig inntekt(grunnlag betalbar skatt i balansen)	0	-0	
Betalbar skatt i balansen			
Betalbar skatt i skattekostnaden	0	-3 750	
Skattevirkning av konsernbidrag balanseført		3 750	
Betalbar skatt i balansen	0	-0	
Utsatt skattefordel vedrører følgende midlertidige fordeler			
	31/12/23	Endring 2023	31/12/22
Urealisert verdiendring finansielle eiendeler (selskapsporteføljen)	3 091	-435	2 656
Tbf sikkerhetsavsetning 01.01.2016	2 415	604	3 019
Gevinst og tapskonto	10 950	2 737	13 687
Fremførbart underskudd	-13 877	-4 537	-18 414
	2 578	-1 631	948
Utsatt skatt (25 %)	-645	408	-237
Effektiv skattesats fremkommer som følger			
	31.12.2023	31.12.2022	
Resultat før skattekostnad	7 873	-55 711	
Beregnet skattekostnad basert på nominell sats	1 968	-13 928	
Skatteeffekt av permanente forskjeller	-1 561	1 369	
For lite / mye kostnadsført tidligere år	1 927	1 927	
Skattekostnad	2 335	-10 632	

Note 7: Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser Frende Livsforsikring AS

Beløp i 1000

Ytelsesplan i usikrede ordninger

Selskapet har pensjonsforpliktelser overfor enkelte arbeidstakere og utbetaler førtidspensjon fra 65 til 67 år, samt alderspensjon for lønn over 12G.

Selskapet har også avtale med administrerende direktør og utbetaler førtidspensjon fra 62 til 67 år samt alderspensjon for lønn over 12G. Disse ordningene er usikrede og dekkes over selskapets drift.

Den usikrede driftsordningen omfatter totalt 3 personer

Aktuarielle beregninger

Alle pensjonsordningene er behandlet etter IAS 19R. Det vil si at estimatavvik umiddelbart amortiseres og føres mot utvidet resultat.

Aktuarberegningene er utført av aktuarer i NIP.

Innskuddsbasert pensjonsordning

Selskapet har innskuddsbasert pensjonsordning for alle ansatte. Per 31.12.2023 hadde selskapet 56 ansatte. Det er betalt totalt tkr 3699 i innskuddspremie for 2023.

Netto pensjonskostnad	2023	2022
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	577	594
Netto rentekostnader	212	129
Avkastning på pensjonsmidler	-	0
Periodisert arbeidsgiveravgift/ finansskatt	151	138
Netto resultatført pensjonskostnad	940	861

Beregnet pensjonsforpliktelse usikrede ordninger	2 023	2022
Pensjonsforpliktelse 01.01	8 423	8 076
Resultatført pensjonskostnad	940	861
Estimatavvik ført mot utvidet resultat	-462	-513
Netto pensjonsforpliktelse	8 901	8 423

Samlet pensjonsforpliktelse balanseført	8 901	8 423

Økonomiske forutsetninger:	31/12/23	31/12/22
Forventet avkastning på fondsmidler	3,10%	3,00%
Diskonteringsrente	3,10%	3,00%
Årlig lønnsvekst	3,50%	3,50%
Årlig økning i G	3,25%	3,25%
Årlig regulering av pensjoner under utbetaling	0%/ 1,8%	0%/ 1,5%
Arbeidsgiveravgift	14,10%	14,10%
Finansskatt	5,00%	5,00%

Aktuarielle forutsetninger:		
Frivillig avgang medlemmer over/under 40 år	0-8 %	0-8 %
Uttakstilbøyelighet AFP/ Førtidspensjonsavtale	i. a.	i. a.
Lineær opptjening		

Bransjens tariffgrunnlag utarbeidet av Finansnæringens Hovedorganisasjon (FNO)	K2013/KU	K2013/KU

Note 8: Leiekontrakter

IFRS 16 Leiekontrakter er implementert med virkning fra 1. januar 2023. Sammenlikningstall er ikke omarbeidet. Standarden innebærer at leierettigheter skal balanseføres som en rett til å bruke en eiendel med en tilhørende forpliktelse. Forpliktelsen estimeres til nåverdien av fremtidige leiebetalinger i leieperioden. Nåverdien av forpliktelsen er beregnet med marginal lånerente. Ved innregning måles eiendelen til anskaffelseskost som tilsvarende forpliktelsen.

Selskapets leie av kontorlokale i Jonsvoll er balanseført ved innregning. Leierett eiendom er innregnet i balansen på egen linje under andre eiendeler. Nåverdien av forpliktelsen er beregnet med marginal lånerente.

Frende har leieavtale knyttet til hovedkontoret i Jonsvollkvarartalet i Bergen.

Rentesats benyttet ved neddiskontering av leieforpliktelsen er 7%. Rentesatsen gjenspeiler selskapets marginale innlånsrente ansvarlig lånegjeld på implementeringstidspunktet

Leierettighet	2023
Inngående balanse/ implementering	28 731
Endringer som følge av KPI justert leie	-
Nye kontrakter	-
Avskrivning	3 591
Andre endringer	
Utgående balanse	<u>25 139</u>
Leieforpliktelse	
Inngående balanse/ implementering	28 731
Endringer som følge av KPI justert leie	-
Nye kontrakter	
Betaling av hovedstol	4 860
Kapitaliserte renter	2 011
Andre endringer	-
Utgående balanse	<u>25 882</u>
Forfallsstruktur på leieforpliktelse (udiskontert)	
Mindre enn 3 år	9 649
3-5 år	14 474
Mer enn 5 år	14 474
Sum udiskontert leieforpliktelse	<u>38 596</u>
Resultatposter	
Avskrivning bruksretteiendel	3 591
Rentekostnader leieforpliktelse	2 011

Note 9: Finansielle eiendeler

Beløp i 1000

Klassifisering av finansielle eiendeler i henhold til IFRS 9. Virkelig verdi er fondskurser pr 31.12

Selskapsporteføljen og kollektiv porteføljen har felles forvaltning.

	Kollektiv porteføljen			
	31/12/23		31/12/22	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost				
Investeringer som holdes til forfall	560 086	546 951	436 934	418 831
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
Aksjer og andeler	184 020	184 020	159 102	159 102
Obligasjoner, rentefond	763 051	763 051	636 808	636 808
Eiendomsfond	259 884	259 884	228 938	228 938
Bankplasseringer				
Plasseringsmidler bank	10 616	10 616	6 651	6 651
Sum finansielle eiendeler virkelig verdi	1 217 572	1 217 572	1 031 498	1 031 498
Sum finansielle eiendeler kollektiv portefølje	1 777 658	1 764 523	1 468 432	1 450 329

	Selskapsporteføljen			
	31/12/23		31/12/22	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost				
Investeringer som holdes til forfall	126 241	123 280	114 059	109 333
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
Aksjer og andeler	41 477	41 477	41 532	41 532
Obligasjoner, rentefond	171 988	171 988	166 234	166 234
Eiendomsfond	58 577	58 577	59 763	59 763
Bankplasseringer				
Plasseringsmidler bank	2 393	2 393	1 736	1 736
Sum finansielle eiendeler virkelig verdi	274 435	274 435	269 266	269 266
Sum finansielle eiendeler selskapsportefølje	400 675	397 715	383 325	378 599

	Totalt			
	31/12/23		31/12/22	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost				
Investeringer som holdes til forfall	686 327	670 232	550 992	528 164
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
Aksjer og andeler	225 498	225 498	200 634	200 634
Obligasjoner, rentefond	935 039	935 039	803 042	803 042
Eiendomsfond	318 460	318 460	288 700	288 700
Bankplasseringer				
Plasseringsmidler bank	13 009	13 009	8 388	8 388
Sum finansielle eiendeler virkelig verdi	1 492 006	1 492 006	1 300 764	1 300 764
Sum finansielle eiendeler	2 178 333	2 162 238	1 851 757	1 828 928

Note 9 fortsetter

Beløp i 1000

Investeringer som holdes til forfall tilfredsstillende kriterier etter IFRS 9 for å måles til amortisert kost. I henhold til IFRS 9 skal eiendeler som holdes til forfall kategoriseres innenfor tre trinn avhengig av risiko for tap. Ved implementering 1.1 er alle eiendeler som holdes til forfall plassert i trinn 1 som er laveste risikoklasse. I trinn 1 beregnes forventet kreditttap med 12 måneders forventet kreditttap. Det har ikke oppstått økning i kredittisiko i løpet av året og holde til forfall porteføljen plasseres i trinn 1 pr 31.12. Tapsavetningen som er beregnet for porteføljen er ubetydelig og er ikke innregnet i resultatet.

Forventet kreditttap ved innregning 01.01.23

Anleggsportefølje, totalt	ECL		EAD	
	Sannsynlighet	Forventet tap (%)	Forventet tap (NOK)	Eksponering
Scenarier				
Lav risiko	20%	0,01%	66	555 294
Base case	60%	0,03%	151	555 294
Høy risiko	20%	0,05%	263	555 294
Forventet			156	

Forventet kreditttap pr 31.12.23

Anleggsportefølje, totalt	ECL		EAD	
	Sannsynlighet	Forventet tap (%)	Forventet tap (NOK)	Eksponering
Scenarier				
Lav risiko	20%	0,01%	67	693 123
Base case	60%	0,03%	168	693 123
Høy risiko	20%	0,05%	304	693 123
Forventet			297	

Kollektiv / Selskapsporteføljen
31/12/23
Aksjefond

Nordea Stabile Aksjer Global Etisk	39 994
Nordea Nordic Small Cap Fund A growth	20 645
Nordea 2 - Global Opp. Eq Fd NOK Hed - BI	14 686
Nordea Norwegian Stars I Vekst	5 758
Nordea Norge Verdi	5 741
Nordea 2 - Stable Emerging Mkt Aksjer Etisk BI	6 897
Nordea 1 - Emerging Stars Equity Fund BI	4 127
Alfred Berg Aktiv	7 607
AKO Global Long-Only	14 742
SGA Global Equity Growth Fund	13 059
Nordea1 Global Climate	6 730
T. Row Price Global	9 004
Genesis Emerging Markets Investment Company	7 627
Storebrand Global ESG Pluss Valutasikret	15 095
Storebrand Aksje innland	10 395
Alfred Berg Gamebak	5 073
KLP AksjeGlobal Indeks Valutasikret	11 407
DNB Grønt Skifte Norden	14 139
Danske Bank Aksjefond	8 567
Øvrige	4 205
	<u>225 497</u>

Pengemarkedsfond / Obl. fond

Norselab Meaningful Impact High	27 142
Alfred Berg Nordic High Yield	105 632
Danske Invest Euro High Yield Oblig	5 022
DnB Global High Grade	20 847
DNB Low Carbon Credit E	115 704
	<u>274 347</u>

Eiendomsfond

DEAS	169 733
Storebrand Eiendomsfond Norge KS	63 734
Union Core Real estate Fund	35 805
Pareto Eiendomsfelleskap	49 188
	<u>318 460</u>

Rentepapirer

Rentepapirer til virkelig verdi	660 692
Rentepapirer til amortisert kost	686 327
	<u>1 347 019</u>

Bankinnskudd	13 009
Sum finansielle eiendeler	<u>2 178 333</u>

Note 9 fortsetter
Rentepapirer - fordeling per sektor

Sektor	31/12/23
Stat- / statsgaranterte	0,9 %
Boligkredittforetak	12,7 %
Kommune / fylke	8,7 %
Bank / Finans	39,7 %
Industri	38,0 %
Sum	100,0 %

Rentepapirer - fordeling per ratingskategori

Rating	31/12/23
AAA	16,9 %
AA	21,6 %
A	30,4 %
BBB	21,6 %
BB	0,2 %
B	0,1 %
CCC eller lavere	0,1 %
Ikke ratet	9,1 %
Sum	100,0 %

Rentepapirer - 10 største utstedere

Utsteder	31/12/23
BN BANK ASA	4,7 %
NORDEA EIENDOMSKREDITT	4,5 %
SPAREBANK 1 SR BANK ASA	3,7 %
SPAREBANKEN SOR	3,3 %
SPAREBANK 1 SMN	3,3 %
SPAREBANK 1 OESTLANDET	3,2 %
OSLO KOMMUNE	2,8 %
SPAREBANK 1 SOROST-NORGE	2,6 %
SPAREBANK 1 BOLIGKREDITT	2,6 %
SPAREBANKEN OST	2,6 %
Sum	33,5 %

	31.12.2023		31.12.2022	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Selskapsporteføljen / Kollektivporteføljen				
Obligasjoner holdt til forfall- amortisert kost	686 327	670 232	550 992	528 164
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	1 492 006	1 492 006	1 300 764	1 300 764
- Herav fair value option	1 492 006	1 492 006	1 300 764	1 300 764
	2 178 333	2 162 238	1 851 757	1 828 928

Verdsettelsesteknikker finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet

Kategori	Selskaps- portefølje/ Kollektiv- portefølje
I	522 682
II	660 864
III	318 460
	1 502 006
I	35%
II	44%
III	21%
	100%

I Kvoterte priser i aktive markeder

II Verdsettelsesteknikker (observerbar input)Kategori omfatter instrumenter som verdsettes basert på markedsinformasjon som kan være direkte eller observerbar. Obligasjoner er klassifisert på dette nivå.

III Verdsettelsesteknikker (ikke observerbar input)Eiendomsporteføljen er klassifisert under dette nivå og verdsettes ved direkte avkastningsmetode.

Note 9 fortsetter
Klassifisering av finansielle instrumenter

EIENDELER	Virkelig verdi over resultatet	Amortisert kost	Lån og fordringer	Ikke finansielle eiendeler/gjeld	Sum
Eiendeler i selskapsporteføljen					
Aksjer og andeler	41 477				41 477
Renteplasseringer	171 988	126 241			298 229
Eiendomsfond	58 577				58 577
Plasseringsmidler bank	2 393				2 393
Fordringer i forbindelse med direkte forsikring			664		664
Fordringer i forbindelse med gjenforsikringsforretninger			18 970		18 970
Fordring på konsernselskap			28 500		28 500
Andre fordringer			2 982		2 982
Anlegg og utstyr				31 386	31 386
Leierettighet				25 139	25 139
Utsatt skattefordel				-	0
Kasse, bank			25 806		25 806
Eiendeler i kundeporteføljen					
Investeringer i kollektivporteføljen					
Aksjer og andeler	184 020				184 020
Renteplasseringer	763 051	560 086			1 323 137
Eiendomsfond	259 884				259 884
Plasseringsmidler bank	10 616				10 616
Gj.forsikringsandel av erstatningsavsetning i kollektivporteføljen				123 481	123 481
Sum eiendeler	1 492 006	686 327	76 922	180 007	2 435 262
GJELD					
Forsikringsforpliktelse i livsforsikring - kontraktsfastsatte forpliktelser					
Premiereserve				863 015	863 015
Tilleggsavsetning				23 857	23 857
Kursreguleringsfond				300	300
Andre tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten				879 354	879 354
Forpliktelser					
Pensjonsforpliktelser				8 901	8 901
Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring				31 896	31 896
Betalbar skatt				-	0
Forpliktelse ved utsatt skatt				645	645
Konserngjeld				4 923	4 923
Andre forpliktelser				20 235	20 235
Leieforpliktelse				25 882	25 882
Andre påløpte kostnader og ikke mottatte inntekter				25 205	25 205
Sum gjeld	-	-	-	1 884 213	1 884 213

Note 10: Risikostyring

Forsikringsrisiko

Forsikringsrisiko består av risikoen for at fremtidig, definert hendelse som selskapet har forpliktet seg til å yte økonomisk vederlag for, inntreffer. Innen livsforsikring er de vesentlige forsikringsrisikoer knyttet til dødsfall og uførhet.

Selskapets forsikringsvirksomhet omfatter innskuddspensjon, gruppeliv og personforsikring.

Innskuddspensjon er pensjonsavtaler der det enkelte medlem bærer den finansielle risikoen. Forsikringsrisiko omfatter dekning for innbetalt beløp fram til nådd pensjonsalder.

Forsikringsrisiko overvåkes gjennom analyse og oppfølging av risikoresultatene innen hver bransje. Risiko reduseres også via reassuranseavtaler i form av kvotekontrakter.

For å redusere forsikringsrisiko ved tegning gjennomføres det ved salg av individuelle risikoprodukter en helsevurdering av forsikrede.

Finansiell risiko

Frende bærer finansiell risiko knyttet til forvaltningen av selskapets investeringsportefølje. Gjennom behandlingen av selskapets kapitalforvaltningsstrategi fastsetter styret rammene for kapitalforvaltningen, inkludert rammer for den strategiske aktivaallokeringen.

Finansiell risiko deles normalt inn i tre hovedkategorier; markedsrisiko, kredittrisiko og likviditetsrisiko. Denne finansielle risikoen styres på aggregert nivå gjennom selskapets kapitalforvaltningsstrategi, og på detaljert nivå gjennom utforming av de enkelte forvaltningsmandater.

Markedsrisiko

Markedsrisiko representerer risiko for at et finansielt instruments virkelige verdi vil svinge på grunn av endringer i markedspriser. Markedsrisiko omfatter tre typer risiko; renterisiko, valutarisiko og annen prisrisiko.

Renterisiko representerer risikoen for at et finansielt instruments virkelige verdi vil svinge på grunn av endringer i markedsrentene. Frende styrer renterisikoen gjennom rammer knyttet til bl.a. porteføljens rentedurasjon. Ved utgangen av 2023 var rentedurasjonen for omløpsporteføljen på 2,5 år.

Valutarisiko representerer risikoen for at virkelig verdi på et finansielt instruments vil svinge som følge av endringer i valutakurser. Frende sikrer det meste av valutarisikoen i porteføljene. Valutaeksponeringen overvåkes til enhver tid, og det foretas valutasikringstransaksjoner innenfor rammene av selskapets kapitalforvaltningsstrategi.

Annen prisrisiko representerer risikoen for at virkelig verdi på et finansielt instrument vil svinge på grunn av endringer i markedspriser. Aksjerisikoen håndteres bl.a. gjennom en veldiversifisert portefølje av noterte verdipapirer både ift geografi og sektorer.

Kredittrisiko

Kredittrisiko omfatter risikoen for at en part i et finansielt instrument påfører selskapet et finansielt tap ved ikke å kunne innfri en forpliktelse. Kredittrisikoen styres gjennom flere virkemidler som bl.a. rammer knyttet til renteporteføljenes kreditturasjon, øvre grenser for eksponering mot navngitte motparter, rammer knyttet til motpartenes rating, samt krav til diversifisering av porteføljen.

Frende foretar minst årlig, sammen med hovedforvalter, en dypere gjennomgang av de enkelte utstederne. Hver enkelt utsteder blir gjennom dette analysert og klassifisert. Rammene for eksponering mot hver enkelt motpart vurderes så på bakgrunn av denne gjennomgang.

Frende sine direkteide rentepapirer og globale rentefond består av investeringer der motparten betraktes som investment grade. Ut over dette har Frende ved utgangen av 2023 omlag 8,5 % av den samlede renteporteføljen plassert i fond med investering i hovedsaklig nordiske høyrente obligasjoner.

Note 10: Risikostyring
Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for ikke å ha tilstrekkelig likviditet til å dekke kortsiktig gjeld og løpende drift.

Frende følger likviditetsutviklingen på daglig basis, og har gode prosesser for å sørge for at selskapet til enhver tid har nok likviditet tilgjengelig til å møte sine forpliktelser. Frende sin investeringsportefølje

består utelukkende av likvide papirer og fondsplasseringer som vil realiseres ved et likviditetsbehov.

Selskapets likviditetsstrategi innebærer at det til enhver tid skal være tilgjengelig likvide midler til å møte forpliktelser ved forfall.

Kredittrisiko forsikringsvirksomheten

Aldersfordeling fordringer forsikring	Sum	Ikke forfalt	< 30 dager	30-90 dager	> 90 dager
Fordringer, direkte forsikring	1 067	50	1 017	-	-

Maksimal kreditteksponering for selskapet utgjør bokført verdi av alle finansielle eiendeler unntatt eiendeler som ligger i særskilt investeringsportefølje.

Sensitivitet finansielle eiendeler - effekt på markedsverdi

	31/12/23	31/12/22
10% fall i kurs aksjefond	-21 926	-19 796
1%-poeng stigning i rentenivå	-22 488	-18 596

Skatteeffekt er ikke hensyntatt i oppstillingen.

Sensitivitetsanalysen er gjort kun for selskaps-/ kollektivporteføljen ettersom endringer i rente og kurs på fond i investeringsvalgporteføljen nøytraliseres ved avsetning til kundefond.

Note 11-15
Note 11 Kapitalavkastning

Kollektivporteføljen	31/12/23	31/12/22	31/12/21	31/12/20	31/12/19
Kapitalavkastning	5,30%	-0,34%	1,95%	2,24%	3,96%

Beregnet avkastning er beregnet ved bruk av Modifisert Dietz- metode.

Note 12 Konsernmellomværende

Beløp i 1000

	31/12/23	31/12/22
Fordring Frende Holding AS	28 500	28 500

Note 13 Varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Eiendom	IT utstyr	IT system	Kontorinventar	Sum
Anskaffelseskost 01.01.23	4 174	2 454	39 441	125	46 193
Tilgang	219	445	11 735	503	12 901
Akkumulerte nedskrivninger			2 248	-	2 248
Akkumulerte avskrivninger	1 252	1 977	22 199	32	25 461
Bokført verdi 31.12.23	3 141	921	26 729	596	31 386
Årets nedskrivning	-	-	-	-	-
Årets avskrivning	209	640	9 791	12	10 651
Forventet økonomisk levetid	20 år	3 år	5 år	5 år	
Avskrivningssats	5%	33%	20%	20%	

IT system er kjøpte systemer tilpasset virksomheten.

Systemene avskrives lineært regnskapsmessig og skattemessig, over antatte økonomiske levetid.

Som følge av endring i teknologiske og økonomiske rammebetingelser er det foretatt nedskrivning av verdi på aktivert andel av system som er vurdert uten verdi, eller verdi er lavere enn bokført på balansetidspunktet. Det er ikke foretatt nedskrivning i 2023.

Note 14 Resultat per aksje

Beløp i 1000

Resultat per aksje	31/12/23	31/12/22
Totalresultat	7 465	-45 079
Snitt antall aksjer	1 750	1 750
Resultat per aksje (kroner)	4,27	-25,76

Antall aksjer 01.01	1 750	1 750
Antall aksjer 31.12	1 750	1 750

Note 15 Aksjonærer

Beløp i 1000

Aksjekapitalen på kr. 175.000.000 består av 1.175.000 aksjer á kr. 100. Frende Holding AS eier 100 % av aksjene i Frende Livsforsikring AS pr. 31.12.23.

Det foreligger ingen rettigheter som kan medføre utstedelse av nye aksjer. Alle aksjer har lik stemmerett.

Konsernregnskap for Frende Holding konsern er tilgjengelig på frende.no

Note 16-17
Note 16 Transaksjoner med nærstående parter

Beløp i 1000

Alle selskaper i Frende konsernet, styremedlemmer og ledende ansatte ansees som nærstående parter for Frende Livsforsikring AS. Transaksjoner mellom Frende Livsforsikring AS og nærstående parter skjer til vanlige forretningsmessige forhold. Frende Livsforsikring AS har distribusjonsavtale med alle eiere av morselskapet Frende Holding AS og betaler provisjoner i henhold til avtaler. Det er i 2023 kostnadsført MNOK 103 i provisjoner til eiere. Frende Livsforsikring yter administrative tjenester for Frende Holding. Det er fakturert honorar for adm. tjenester for 2023 på kr 54 000.

Note 17 Kapitalkrav

Beløp i 1000

I Solvens II balansen verdsettes eiendeler og forpliktelse til virkelig verdi.

Forsikringsforpliktelse i Solvens II balansen er beregnet til beste estimat av premie og erstatningsavsetning, i tillegg til en risikomargin som reflekterer tredjeparts kapitalkostnader ved å overta disse forpliktelsene. Beste estimat på erstatningsforpliktelse er neddiskontert kontantstrøm over forpliktelsens levetid, mens beste estimat av premieavsetningen er definert som nåverdien av ikke inntrufne skader og fremtidige omkostninger knyttet til løpende forsikringsavtaler. I disse beregningene inngår blant annet antagelser om fremtidige skadeprosenter, kostnadsprosenter og avgangsprosenter.

Forsikringsforpliktelse i regnskapsbalansen er ikke opptjent premie som følge av periodisering av forfalt premie etter pro rata prinsippet, samt nominell erstatningsavsetning tilsvarende skadetilfeller inntruffet, men ikke oppgjort på balansetidspunktet. Premiereserver i Liv utgjør nåverdien av forsikringsforpliktelse i henhold til de enkelte forsikringsavtaler.

	Solvens II balanse 31.12.2023	Solvens II balanse 31.12.2022
Sum eiendeler solvens II balansen	2 392 261	2 019 069
Beste estimat inkl risikomargin forsikringsforpliktelse forpliktelse	1 707 223	1 408 937
Utsatt skatt forpliktelse	4 573	-
Andre forpliktelse	121 849	90 681
Sum gjeld solvens II balansen	1 833 645	1 499 618
Fradrag for forventet utbytte/konsernbidrag	-	-
Basiskapital 1	547 484	493 115
Risikoutjevningfond	11 132	26 336
Basiskapital 2	11 132	26 336
Utsatt skattefordel	-	4 763
Basiskapital 3	-	4 763
Ansvarlig kapital under Solvens II	558 616	524 214
	Solvenskapitalkrav	Solvenskapitalkrav
Operasjonell risiko	25 644	23 623
Markedsrisiko	213 356	257 549
Motpartsrisiko	3 632	5 850
Forsikringsrisiko	184 069	170 298
Diversifiseringseffekter	-85 188	-89 388
Tapsabsorberende evne	-8 401	-19 145
Risikoreduserende effekter av utsatt skatt	-4 573	-
Kapitalkrav	328 539	348 787
Solvensmargin	170%	150%
Minstekapitalkrav	147 843	156 874
Margin minstekrav	378%	334%

Note 18: Forsikringsmessige avsetninger i livsforsikring

Beløp i 1000

	Individuell kapitalforsikring	Individuell rente- og pensjonsforsikring	Gruppelivsforsikring	Ulykkesforsikring	Andre skadebransjer	Sum 2023
Reassurandørens andel av forsikringstekniske avsetninger						
Inngående balanse	889	72 664	2 264	812	16 578	93 208
Korr tidligere år		-143				-143
<i>Resultatførte endringer</i>						
Netto resultatførte endringer	215	34 473	-1 458	-92	-2 721	30 417
Utgående balanse	1 104	106 994	806	720	13 857	123 481
Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelse	1 104	106 994	806	720	13 857	123 481
Premiereserve						
Inngående balanse	-	705 890	-	-	-	705 890
- herav ikke opptjent premieinntekt	-	-	-	-	-	-
<i>Netto resultatførte endringer</i>		126 415				
<i>Overskudd fra avkastningsresultatet</i>		15 506				
<i>Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene</i>		15 204				
Utgående balanse	-	863 015	-	-	-	863 015
Tilleggsavsetning						
Inngående balanse	-	62	-	-	0	62
<i>Netto resultatførte endringer</i>	-	23 795	-	-	0	23 795
Utgående balanse	-	23 857	-	-	0	23 857
Kursreguleringsfond						
Utgående balanse		300				300
Andre tekniske avsetninger						
Inngående balanse	64 188	512 782	54 695	22 101	82 439	736 206
<i>Netto resultatførte endringer</i>	16 668	133 372	-2 232	-276	-4 384	143 149
Utgående balanse	80 857	646 155	52 463	21 825	78 055	879 354
Sum forsikringsforpliktelse i livsforsikring - kontraktsfastsatte	80 857	1 533 327	52 463	21 825	78 056	1 766 526

IBNR-nivået er styrket for BUF som følge av at et trendskifte mot høyere skadefrekvens har blitt tydeligere, og mindre vekt er lagt på de eldre årgangene i modellene. IBNR-nivået for Uførepensjon er styrket som følge av at vi observerer en høyere mengde etteranmeldte skader enn tidligere avsetningsmodeller tilsier.

Note 19-23

Beløp i 1000

	31/12/23	31/12/22
Leverandørgjeld	4 861	494
Forskuddstrekk	1 994	1 940
Offentlige avgifter	1 811	4 240
Annen gjeld	11 569	9 523
Sum	20 235	16 198

Note 20 Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter

	31/12/23	31/12/22
Påløpt arbeidsgiveravgift/finansskatt	880	864
Feriepenger	4 646	4 542
Bonus	3 679	6 100
Skyldig provisjon	8 099	9 508
Avsetninger for øvrige forpliktelser	7 901	5 952
Sum	25 205	26 966

Note 21 Mellomværende reassurandør

	31/12/23	31/12/22
Fordring på reassurandør innen livsforsikring	18 970	19 169
Sum fordring på reassurandør	18 970	19 169
Gjenforsikringsandel av premier	31 896	29 825
Sum gjeld til reassurandør	31 896	29 825

Reassuransemellomværende gjøres opp i mars 2024.

Note 22 Usikre forpliktelser

Det er knyttet en betinget forpliktelse til kjøpesumjusteringer fram i tid dersom forutsetninger lagt til grunn i avtale om porteføljeoverdragelse pensjonsportefølje endres vesentlig fem år etter avtalen er inngått.

Forpliktelsen er ved balansetidspunktet vurdert i samsvar med standard for regnskapsføring av usikrede forpliktelse og betingede eiendeler. Og ut fra sannsynlighetsvurdering er estimert en forpliktelse på MNOK 15 per 31.12.23.

Til generalforsamlingen i Frende Livsforsikring AS

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Frende Livsforsikring AS som består av balanse per 31. desember 2023, resultatregnskap, oppstilling over endring i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2023, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært revisor for Frende Livsforsikring AS sammenhengende i 1 år fra valget på generalforsamlingen den 14. juni 2023 for regnskapsåret 2023.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2023. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet, og vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Erstatningsavsetninger

Det vises til note Regnskapsprinsipper, avsnitt Forsikringsmessige avsetninger, note 10 Risikostyring og note 18 Forsikringsmessig avsetninger i livsforsikring.

<u>Beskrivelse av forholdet</u>	<u>Vår revisjonsmessige tilnærming</u>
Erstatningsavsetningene for hendelser som på rapporteringstidspunktet er inntruffet, men ikke er meldt, er et estimat på fremtidig betaling av erstatningskrav som det er knyttet stor usikkerhet til. Avsetningens størrelse er også betydelig. Usikkerhet i fastsettelsen av erstatningsavsetninger knytter seg til følgende faktorer: • bruk av statistiske og aktuarielle metoder og modeller ved beregning av erstatningsavsetninger • skjønnsmessige vurderinger ved valg av forutsetninger og data til å utlede forutsetninger, slik som erstatningsprosent (skadeomfang) og meldemønster (tid fra skade oppstår til denne blir meldt) • estimeringsusikkerhet som skyldes bruk av historiske erfaringstall til å predikere fremtidige utbetalinger Vi har følgelig vurdert erstatningsavsetninger som et sentralt forhold ved revisjonen.	Selskapet har etablert kontrollaktiviteter knyttet til målingen av erstatningsavsetningene. Vi har vurdert utformingen av et utvalg av kontrollaktivitetene som er rettet mot fastsettelsen av statistiske og aktuarielle metoder og modeller. Vi har også vurdert utformingen av enkelte kontroller som er rettet mot forutsetningene som benyttes i beregningene. For å utfordre ledelsen på anvendte statistiske og aktuarielle metoder, modeller og forutsetninger har revisjonsteamet, som også inkluderer aktuarer, blant annet: • vurdert om de er anvendt konsistent, og om de er hensiktsmessige innenfor rammeverket for finansiell rapportering; • sammenlignet dem mot bransjestandarder og påsett at de er i tråd med regulatoriske krav der det er aktuelt; • kontrollert matematisk nøyaktighet av beregningene; • vurdert ledelsens fastsettelse av estimeringsusikkerhet, herunder anvendelse av aktuarielle metoder og modeller for å måle risiko for at fremtidige erstatningsutbetalinger er større en den forventede verdi; • analysert historiske risikoresultater for å evaluere metodenes prediksjonsevne; og • vurdert relevansen og påliteligheten av, og testet informasjonen/data som inngår i de aktuarielle metodene/modellene for et utvalg av forsikringsproduktene mot fagsystemet. Vi har også vurdert om noteopplysningene er tilstrekkelige

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Vi avgir en uttalelse til revisjonsutvalget om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i revisjonsberetningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Bergen, 10. april 2024

KPMG AS

Anfinn Fardal
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Fardal, Anfinn Bøthun

Statsautorisert revisor

På vegne av: KPMG AS

Serienummer: no_bankid:9578-5992-4-3044839

IP: 80.232.xxx.xxx

2024-04-10 18:52:59 UTC

Penneo Dokumentnøkkel: OJEB5-0GQKQ-HQC51-SXZES-TOS3E-B8YK5

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>